

IGKM/P/44/2026

Warszawa, dnia 30.04.2026 r.

Szanowna Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej

Dotyczy: potrzeby wyodrębnienia dedykowanych instrumentów wsparcia dla transportu zbiorowego w małych miastach (do 50 tys. mieszkańców)

Szanowna Pani Minister,

Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej, reprezentująca interesy operatorów i organizatorów publicznego transportu zbiorowego w całej Polsce, zwraca się z apelem o podjęcie działań na rzecz małych miast – poniżej 50 tysięcy mieszkańców – w zakresie dostępu do środków strukturalnych, przeznaczonych na rozwój ekologicznego transportu miejskiego oraz modernizację zaplecza technicznego.

Z uznaniem przyjmujemy deklarowane i realizowane przez Rząd RP oraz właściwe resorty działania mające na celu aktywną walkę z wykluczeniem komunikacyjnym oraz poprawę dostępności transportu publicznego. Należy jednak podkreślić, że w praktyce to właśnie w małych ośrodkach miejskich narastają dziś największe bariery rozwojowe, prowadzące do pogłębiania nierówności pomiędzy dużymi aglomeracjami a mniejszymi miastami.

Obecny model dystrybucji środków krajowych i unijnych powoduje, że:

- małe gminy nie posiadają dedykowanych instrumentów finansowych,
- są one w dużym stopniu uzależnione od alokacji środków na poziomie regionalnym oraz decyzji samorządów województw,
- w praktyce często przegrywają konkurencję o fundusze z większymi miastami, dysponującymi większym zapleczem finansowym i organizacyjnym.

Dla gmin poniżej 50 tys. mieszkańców nawet wymiana taboru na nowoczesne autobusy spalinowe spełniające wyższe normy emisji stanowi ogromne wyzwanie finansowe. Inwestycje w tabor zeroemisyjny (elektryczny lub wodorowy), a szczególnie w niezbędną infrastrukturę ładowania, modernizację zajezdni i sieci energetycznych, są w wielu przypadkach całkowicie poza zasięgiem finansowym tych samorządów i operatorów.

Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej

Nr konta: 80 1090 1870 0000 0001 0615 0818

ul. Wąwózowa 11 lok. U4A | 02-796 Warszawa | (+48) 22 848 21 01 | www.igkm.pl | igkm@igkm.pl

NIP: 521 008 65 88 | REGON: 012501721 | KRS: 0000170196 | Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sadowego

Dodatkowo realnym problemem operatorów komunikacji miejskiej w małych miastach jest bezkrytyczne wspieranie przewoźników regionalnych za pomocą Funduszu Rozwoju Połączeń Autobusowych (FRPA). Nie negując oczywistej potrzeby walki z wykluczeniem komunikacyjnym, chcemy po raz kolejny wskazać na patologiczne wykorzystywanie publicznych środków z FRPA wszędzie tam, gdzie dofinansowane połączenia realizowane przez przewoźników regionalnych zastępują - w wyniku wypowiedziania dotychczasowych porozumień - połączenia dotychczas realizowane przez operatorów komunikacji miejskiej. To nie jest walka z wykluczeniem komunikacyjnym, ale realne osłabianie i tak już słabej pozycji operatorów komunikacji miejskiej w tych najmniejszych miastach.

Tymczasem mieszkańcy małych miast:

- mają takie same potrzeby komunikacyjne jak mieszkańcy dużych aglomeracji,
- oczekują nowoczesnego, niezawodnego i ekologicznego transportu publicznego,
- bez dostępu do sprawnej komunikacji zbiorowej są narażeni na rzeczywiste wykluczenie społeczne, edukacyjne i zawodowe.

W ocenie IGKM brak dedykowanych programów wsparcia dla najmniejszych operatorów i organizatorów transportu zbiorowego stoi w sprzeczności z celami polityki spójności, polityki klimatycznej a w szczególności z deklarowaną walką z wykluczeniem komunikacyjnym.

W związku z powyższym Izba postuluje:

1. wyodrębnienie specjalnych, dedykowanych instrumentów finansowych dla miast poniżej 50 tys. mieszkańców w ramach środków UE z kolejnych perspektyw finansowych,
2. uwzględnianie skali i realnych możliwości finansowych małych gmin przy konstruowaniu kryteriów konkursowych,
3. objęcie wsparciem nie tylko zakupu taboru zeroemisyjnego, ale również modernizacji i dostosowania infrastruktury zajezdni,
4. stworzenie mechanizmów, które pozwolą najmniejszym operatorom realnie uczestniczyć w transformacji transportu publicznego.

Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej deklaruje gotowość do merytorycznej współpracy, przedstawienia danych z rynku oraz doświadczeń spółek działających w małych ośrodkach, tak aby projektowane rozwiązania odpowiadały rzeczywistym potrzebom.

Liczmy, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwo Infrastruktury pochyli się nad tą kwestią, traktując ją jako istotny element spójności terytorialnej i przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu w Polsce lokalnej.

Z wyrazami szacunku

Dorota Rondtke

Prezes Izby